

Raportul
cu privire la implementarea, pe parcursul anului 2019
a Planului de acțiuni pentru anii 2017-2020 privind implementarea
Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova
pentru anii 2017-2027

Acțiuni prioritare	Acțiuni practice	Termene de realizare	Note cu privire la realizare	Responsabili pentru implementare	Parteneri	Indicatori de progres
1	2	3	4	5	6	7
I. PARTICIPAREA LA VIAȚA PUBLICĂ						
Obiectivul specific 1: Încurajarea participării tuturor cetățenilor în mod egal în administrația de stat și serviciul public						
1.1.1. Încurajarea persoanelor aparținând minorităților naționale de a activa în serviciul public, promovând respectarea principiului egalității între femei și bărbați	1.1.1.1. Efectuarea studiului referitor la situația curentă a reprezentativității și participării diferitor grupuri etnice în serviciul public, cu date dezagregate pe niveluri ale administrației publice și pe sexe, în conformitate cu standardele internaționale	Trimestrul II, 2018	<p>Pentru ameliorarea calității datelor statistice în domeniul relațiilor interetnice a fost inițiat <i>Studiul referitor la situația curentă a reprezentativității și participării diferitor grupuri etnice în serviciul public</i>, cu date dezagregate pe niveluri ale administrației publice și sexe în conformitate cu standardele internaționale.</p> <p>Studiul s-a realizat în perioada aprilie-mai 2019 de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Agenția Relații Interetnice, în comun cu Oficiul Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale și Misiunea OSCE în Moldova. Colectarea și analiza datelor se efectuează în parteneriat cu Institutul pentru Inițiative Strategice (IPIS) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE).</p> <p>În acest context au fost organizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ședința grupului de lucru interministerial privind elaborarea Studiului cu privire la participarea minorităților naționale la viața publică; - ședința de lucru cu șefii resurselor umane din cadrul autorităților publice centrale și experților locali implicați în efectuarea cercetării privind participarea minorităților naționale în viața publică (8 februarie 2019); - training pentru funcționarii publici cu privire la completarea chestionarelor instituționale și individuale cu privire la participarea minorităților naționale în viața publică. 	Agenția Relații Interetnice; Biroul Național de Statistică	Academia de Administrare Publică; Oficiul Avocatului Poporului; Cancelaria de Stat	Realizarea unui studiu 2 ședințe organizate 1-trening pentru funcționari publici

1	2	3	4	5	6	7
	1.1.1.2. Elaborarea programului de măsuri pentru promovarea prestigiului serviciului public, în special în rândul tinerilor, respectând criteriile de egalitate de gen, nediscriminare și încurajare a minorităților naționale de a participa la viața publică	Trimestrul III, 2019	Pe parcursul perioadei raportate ARI a promovat prestigiul serviciului public în rândul tinerilor: - În parteneriat cu Asociația Tineretului Ucrainean din Moldova „Zlagoda” a fost organizată „Școala tinerilor lideri” cu participarea tinerilor etnici din raioanele Râșcani, Edineț, Briceni, Orhei și mun. Bălți), ARI a susținut financiar proiectul - 75 mii lei (martie 2019); - În parteneriat cu Asociația ”Diaspora Georgienilor din Republica Moldova ”SAMȘOBLO” a fost organizat un trenind pentru tineri lideri, susținut financiar de ARI- 69 mii lei (august 2019).	Agenția Relații Interetnice	Academia de Administrare Publică; Cancelaria de Stat	Număr de persoane aparținând minorităților naționale implicate în programe - 50 tineri participanți la trenind -45 susținere financiară proiectelor -144 mii lei
Obiectivul specific 2: Contribuirea la o comunicare mai eficientă între autorități și societatea civilă						
1.2.1. Crearea organelor consultative la nivel local într-un cadru instituțional corespunzător și eficientizarea/consolidarea capacităților celor existente	1.2.1.1. Încurajarea și susținerea autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea, inclusiv a autorităților din UTA Găgăuzia, cu recomandarea de a forma organe consultative, cu participarea asociațiilor minorităților naționale și oferirea asistenței informaționale în acest sens	Anual	Agenția Relații Interetnice a organizat pentru reprezentanții autorităților administrației publice locale, în cadrul vizitelor în teritoriu, 6 consultări cu oferirea asistenței informaționale și recomandarea de a forma organe consultative, cu participarea asociațiilor minorităților naționale	Agenția Relații Interetnice	Autoritățile administrației publice locale; UTA Găgăuzia	număr de consultări pentru autoritățile administrației publice locale în domeniu -6 înregistrate – 3 organizații noi la nivel republican
	1.2.1.2. Crearea și menținerea bazei de date cu informații curente despre asociațiile minorităților naționale la nivel național și local din Republica Moldova și a profilului organizațional; plasarea informației pe pagina web a Agenției Relații Interetnice	Trimestrul VI, 2018	Pe parcursul anului a fost menținută și completată baza de date cu informații curente despre asociațiile minorităților naționale (105 asociații ale minorităților naționale cu statut republican). Pe pagina web a Agenției Relații Interetnice au fost publicate activitățile organizate pe parcursul anului (mese rotunde, expoziții, lansări de carte, festivaluri, sărbători naționale etc.)- circa 350 de activități. În special menționăm: - Săptămîna Memoriei Holocaustului (ianuarie 2019); - <i>festivități</i> dedicate Zilei Internaționale a Limbii Materne: mese rotunde, expoziții (februarie 2019); - Ziua Internațională a Romilor (aprilie 2019) - Zilele Scrisului și Culturii Slave în Republica Moldova, cu participarea ambasadelor Ucrainei, Rusiei, Beloruse, Bulgare (mai 2019); - Festivalul Etniilor cu genericul Unitate prin diversitate” (septembrie 2019) etc . Din bugetul ARI au fost alocate pentru organizarea evenimentelor-479,7 mii lei La nivel local sunt înregistrate și activează organizații etnoculturale. Menționăm: Primăria Chișinău- 20 organizații, Primăria mun. Bălți -14 organizații etnoculturale, UTA Găgăuzia- 5 organizații, rl Taraclia – 5 organizații, rl Soroca- 7 organizații, Ocnîța-4 organizații, Orhei-5 organizații, etc.	Agenția Relații Interetnice	Consiliul coordonator al organizațiilor etnoculturale	Date privind asociațiile minorităților naționale: la nivel național- 105 organizații, la nivel local – 95 organizații etnoculturale au fost alocate pentru organizarea evenimentelor- 479,7 mii lei

1	2	3	4	5	6	7
	1.2.1.3. Organizarea de instruire pentru Consiliul coordonator al organizațiilor etnoculturale în vederea sporirii capacităților de monitorizare a politicilor publice, scrierii proiectelor, managementului organizației neguvernamentale	Anual	ARI în colaborare cu Misiunea OSCE din Republica Moldova au organizat programe de instruire în vederea dezvoltării propriilor capacități, precum și consolidarea coaliției inter-instituționale create dintre ARI, Oficiului Avocatului Poporului, Consiliului pentru egalitate, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, precum și liderii organizațiilor etnoculturale ale minorităților naționale, membrii Consiliului Coordonator: cu privire la modalitățile de realizare a participării minorităților naționale la viața publică, în special pe măsurile afirmative necesare pentru atingerea egalității în procesul de guvernare și de luare a deciziilor (15-16 mai 2019); cu privire la mecanismul de identificare și abordare a problemelor existente în politicile de stat în domeniul relațiilor interetnice (octombrie 2019); cu privire la practicile internaționale în domeniul drepturilor minorităților naționale (24 octombrie 2019); cu privire la tehnicile de raportare și monitorizare în domeniul relațiilor interetnice și drepturile minorităților naționale) (octombrie-noiembrie 2019); cu privire la conceptele de bază și elementele cheie ale dreptului la asistență medicală, precum și impactul diferitor servicii de asistență medicală asupra grupurilor minoritare (21-22 noiembrie 2019).	Agenția Relații Interetnice	Misiunea OSCE din Republica Moldova	Număr de instruire organizate - 4 Număr de persoane instruite - 120
1.2.2. Includerea reprezentanților minorităților naționale în organele consultative existente	1.2.2.1 Includerea reprezentanților minorităților naționale în organele consultative existente	Anual	Reprezentanții minorităților naționale sunt incluși în organele consultative existente ale ARI. Menționăm: - Colegiul Agenției Relații Interetnice – 2 reprezentanți; -Consiliul sectorial (de experți) de cooperare cu societatea civilă- 13 reprezentanți; -Consiliul Coordonator al organizațiilor etnoculturale acreditate pae lângă ARI -105 reprezentanți; -Comitetul de conducere al Consiliului coordonator al organizațiilor etnoculturale – 16 reprezentanți; -Grupul de lucru inter-ministerial responsabil de implementarea Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pe anii 2016–2020 -3 reprezentanți; -Grupul de lucru inter-ministerial responsabil de implementarea Planului de acțiuni pentru anii 2017-2020 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice din Republica Moldova pentru anii 2017-2027 – 7 persoane	Agenția Relații Interetnice		Număr de reprezentanți ai minorităților naționale implicați în organele consultative-144; număr de întâlniri organizate - 8

1	2	3	4	5	6	7
<p>1.2.3. Înființarea de comisii/grupuri de lucru tematice, organizarea de consultări pentru identificarea și abordarea eficientă a problemelor, în special în domeniile ce se referă direct la minoritățile naționale</p>	<p>1.2.3.1. Organizarea anuală a forumului național cu privire la implementarea domeniilor prioritare din Strategia de consolidare a relațiilor interetnice din Republica Moldova pentru anii 2017-2027</p>	<p>Anual, 2018-2020</p>	<p>A fost organizat sub patronajul Președintelui Republicii Moldova Forumul Etnilor "Inima mea e Moldova" la care au participat circa 300 de persoane inclusiv reprezentanți ai APC, APL, reprezentanți a misiunilor diplomatice acreditate în Republica Moldova (1 noiembrie 2019) .</p>	<p>Agenția Relații Interetnice</p>	<p>Academia de Administrare Publică; Consiliul coordonator al organizațiilor etnoculturale</p>	<p>număr de forumuri- 1 organizate; număr de participanți, inclusiv reprezentanți ai societății civile, autorităților publice, instituțiilor de cercetare și academice, asociațiilor minorităților etnice-300</p>
<p>1.2.4. Sporirea capacităților instituționale ale Agenției Relații Interetnice în vederea asigurării unei comunicări eficiente cu minoritățile naționale în contextul politicii de integrare</p>	<p>1.2.4.1. Elaborarea ghidului de comunicare strategică a Agenției Relații Interetnice cu asociațiile minorităților naționale și societatea civilă în contextul politicilor de integrare</p>	<p>Trimestrul II, 2018</p>	<p>A fost elaborată cu suportul Misiunii OSCE în Moldova Strategia de comunicare publică a Agenției Relații Interetnice. În vederea îmbunătățirii platformelor de comunicare cu minoritățile naționale, societatea civilă, mass-media, dar și în vederea sporirii vizibilității ARI Se elaborează Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de comunicare publică a Agenției Relații Interetnice.</p>	<p>Agenția Relații Interetnice</p>	<p>Misiunea OSCE în Moldova</p>	<p>Grup de lucru pentru elaborarea Strategiei -7 persoane, consultări organizate -2 Strategie elaborată-1</p>
	<p>1.2.4.2. Realizarea evaluării instituționale a Agenției Relații Interetnice cu privire la consolidarea capacităților în contextul implementării politicii de integrare</p>	<p>Trimestrul IV, 2017</p>	<p>Cu sprijinul Misiunii OSCE în Moldova, în cadrul proiectului „Consolidarea cooperării și a capacității actorilor care promovează și protejează drepturile minorităților naționale” a fost efectuată Analiza comparativă a competențelor autorităților ce promovează drepturile minorităților naționale, inclusiv a Agenției Relații Interetnice. Întrucât domeniul protecției minorităților naționale și a drepturilor omului este dispersat în activități a 3 autorități publice: Agenția Relații Interetnice, Oficiul Avocatului Poporului și Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (CPEDAE), colaborarea reciprocă între aceste instituții poate facilita crearea unui sistem complex de asigurare a respectării și prevenirii încălcării drepturilor minorităților naționale, precum și asigura o comunicare eficiente cu minoritățile naționale în contextul politicii de integrare. Astfel, a fost semnat Acordul de Înțelegere între ARI, Oficiul Avocatul Poporului și CPEDAE care vine să consolideze cooperarea între instituții și eforturile comune pe segmentul drepturilor omului. Părțile acordă o atenție deosebită drepturilor minorităților naționale la educație, accesul la informație, participare și altor drepturi culturale, religioase și lingvistice. În scopul sporirii capacităților instituționale au fost organizate cursuri, seminare, ateliere de lucru, mese rotunde pentru colaboratorii ARI, Oficiul Avocatul Poporului și CPEDAE:</p>	<p>Agenția Relații Interetnice</p>	<p>Misiunea OSCE în Moldova</p>	<p>Număr de angajați ai Biroului Relații Interetnice responsabili de domeniile prioritare de integrare a minorităților naționale- 7; raport cu privire la evaluarea instituțională cu recomandări și propuneri relevante-1 Acordul de Înțelegere între ARI, Oficiul Avocatul Poporului și CPEDAE semnat-</p>

1	2	3	4	5	6	7
			- Seminar de instruire privind accesul grupurilor minoritare la asistență medicală (27 noiembrie 2019); - Atelier de formare „Realizarea participării eficiente a reprezentanților minorităților naționale în viața publică” (15 mai 2019).			1
1.2.5. Perfecționarea cadrului instituțional și normativ în contextul politicii de integrare	1.2.5.1. Efectuarea studiului cu privire la identificarea necesităților de ajustare a cadrului legal și instituțional național în vederea corespunderii cu principiile și prevederile politicii de integrare în contextul domeniilor prioritare din Strategia de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027	Trimestrul III, 2020		Agenția Relații Interetnice	Academia de Științe a Moldovei	Studiu cu indicarea necesităților de ajustare a cadrului legal și instituțional național realizat
1.2.6. Sporirea capacităților persoanelor aparținând minorităților naționale de a constitui și a conduce organizații neguvernamentale	1.2.6.1. Susținerea și consilierea persoanelor referitor la inițierea și crearea asociațiilor etnoculturale și oferirea suportului informațional pentru asociațiile existente	Anual	Pe parcursul anului 2019, ARI a înregistrat în baza de date 3 organizații noi create: - Asociația Obștească „Centrul pentru Drepturile Romilor”; - Asociația Obștească „Adunarea popoarelor din Moldova”; - Asociația Obștească „Centrul de cultură rusă din mun. Chișinău”. Agenția Relații Interetnice colaborează cu 105 asociații etnoculturale ale minorităților naționale din RM acreditate cărora le este oferit suport informațional referitor la constituirea și conducerea organizațiilor neguvernamentale, spațiu în Casa Naționalităților pentru desfășurarea activităților (mese rotunde, conferințe, lansări de carte, expoziții, festivaluri etc)	Agenția Relații Interetnice		Număr de consultări/seminare de instruire oferite reprezentanților minorităților naționale referitor la constituirea și conducerea organizațiilor neguvernamentale - 7; număr de organizații noi create-3
Obiectivul specific 3: Îmbunătățirea cunoașterii în domeniile ce se referă la relațiile interetnice și ameliorarea statisticii în acest domeniu						
1.3.1. Realizarea de studii și cercetări fundamentate privind relațiile interetnice în Republica Moldova	1.3.1.1. Organizarea și desfășurarea biennială a etnobarometrului în Republica Moldova	2020	A fost inițiată organizarea și desfășurarea <i>Etnobarometrului în Republica Moldova (studiu privind relațiile interetnice în RM)</i> , metodologia și chestionarul acestuia fiind coordonate și validate după o serie de reuniuni, organizate în perioada aprilie-mai 2019. Responsabili pentru desfășurare: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Agenția Relații Interetnice, cu susținere din partea experților Institutului pentru Politici Europene (IEP) de la Berlin, Oficiului Înaltului Comisar pentru Minoritățile Naționale al OSCE și Institutului pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Totodată, colaboratorii științifici ai Institutului Patrimoniului Cultural din subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Secția „Minorități naționale/etnice” au desfășurat 165 activități aferente cercetărilor fundamentale a patrimoniului etnocultural al ucrainenilor, găgăuzilor, rușilor, bulgarilor, romilor și evreilor din Republica Moldova. Dintre care menționăm: Monografie internațională – 2; Articole din alte reviste editate în străinătate – 7; Articole din reviste naționale – 19; Articole în culegeri științifice/Culegeri naționale – 19; Articole în culegeri științifice/Culegeri	Agenția Relații Interetnice	Academia de Științe a Moldovei	Număr de studii privind relațiile interetnice în Republica Moldova -1; grup de lucru pentru colectarea datelor creat; sondaje cuprinzând date calitative și cantitative dezagregate pe etnie realizate 165 activități aferente cercetărilor fundamentale a

1	2	3	4	5	6	7
			internaționale – 5; Articole în culegeri științifice/Culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale – 28; Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri naționale – 13; Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri internaționale – 67.			patrimoniului etnocultural
II. LIMBA CA MIJLOC DE INTEGRARE: POLITICILE PRIVIND LIMBA DE STAT ȘI LIMBILE MINORITARE						
Obiectivul specific 1: Îmbunătățirea studierii și posedării limbii de stat a Republicii Moldova						
2.1.1. Îmbunătățirea sistemului de predare/studiere a limbii de stat pentru populația alolingvă adultă	2.1.1.1. Organizarea de cursuri pentru studierea limbii de stat de către populația alolingvă	2018, 2020	<p>Programul de studiere a limbii de stat este destinat cetățenilor alolingvi, în special funcționarilor publici, prioritar tinerilor și copiilor care doresc să studieze limba română. Acest Program a demarat prin intermediul a mai multor proiecte realizate de către Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) în parteneriat cu ARI cu susținerea Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale OSCE și Guvernul Republicii Moldova. Menționăm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul Învățăm Româna la Distanță. Beneficiari – 1800 tineri beneficiari; - Integrare cu respect pentru diversitate. Învățarea simultană a limbilor române și găgăuze. Beneficiari – 868 de copii de 5-6 ani și părinții lor din Comrat, Congaz, Ceadăr-Lunga, Beșchioz, Vulcănești. Deasemenea, cursuri de predare-învățare simultană a limbilor română și găgăuză au fost organizate pentru 50 de profesori de limbă română și găgăuză, pentru 30 de manageri și metodiști din 20 de grădinițe. <p>De Programul de instruire lingvistică a adulților alolingvi inclusiv lucrători din sfera administrării publice, medicinei, economiei, poliției etc. au beneficiat 6500 de persoane.</p> <p>ANTEM a elaborat - 40 de materiale didactice de predare-învățare a limbii române pentru diferite vârste destinate modelului tradițional de instruire, e-platforma http://invat.antem.org/, unica de acest gen în RM oferind mobilitate, și eficiență în procesul de învățare a limbii române.</p> <p>În rl. Edineț în 6 instituții de învățământ se implementează proiectul „Integrarea sociolingvistică a elevilor alolingvi prin studierea unor discipline predate în limba română”</p>	Agencia Relații Interetnice	Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova	Număr de persoane implicate în procesul de studiere la distanță a limbii de stat- 7356 persoane; cursuri de predare-învățare simultană a limbilor română și găgăuză au fost organizate pentru 50 de profesori de limbă română și găgăuză, pentru 30 de manageri și metodiști din 20 de grădinițe; număr de materiale didactice disponibile în format electronic- 40
	2.1.1.2. Monitorizarea procesului de învățare și promovare a limbii de stat de către populația alolingvă adultă în cadrul Programului Asociației Naționale a Trainerilor	2020			Agencia Relații Interetnice	Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova

1	2	3	4	5	6	7
	Europeni din Moldova					absolvirii cursurilor lingvistice; studiu efectuat
Obiectivul specific 2: Asigurarea protecției și dezvoltarea limbilor minorităților naționale, precum și promovarea diversității lingvistice						
2.2.1. Continuarea procesului de pregătire și identificare a potențialului statului referitor la ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare	2.2.1.1 Efectuarea studiului cu privire la configurarea opțiunilor de ratificare a Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare și impactul legislativ	Trimestrul I, 2020	În parteneriat cu CoE, în contextul proiectului-pilot privind stimularea aplicării prevederilor Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare în mun Chișinău s-a lansat proiectului „Protejarea minorităților naționale și a limbilor minoritare în Georgia, Republica Moldova și Belarus”, parte a Parteneriatului pentru bună guvernare al UE și CoE. Municipiul Chișinău a primit un grant pentru producerea și instalarea semnelor turistice, în limbile română și engleză, precum și în limbile minorităților etnice – rusă, ucraineană, germană, bulgară și idish. Scopul inițiativei a constat în creșterea vizibilității limbilor minoritare în Republica Moldova, promovarea multilingvistului, moștenirii culturale naționale, precum și a infrastructurii turistice din capitala Republicii Moldova. Valoarea totală a proiectului a fost de 24500 euro, dintre care 14700 de euro au reprezentat un grant din partea CoE. Proiectul a prevăzut instalarea a 23 de indicatoare speciale către 71 de destinații turistice în partea centrală a orașului Chișinău.	Agenția Relații Interetnice; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene		Un proiect pilor lansat în mun. Chișinău Valoarea totală a proiectului a fost de 24500 euro, dintre care 14700 de euro au reprezentat un grant din partea CoE. Proiectul a prevăzut instalarea a 23 de indicatoare speciale către 71 de destinații turistice în partea centrală a orașului Chișinău.
2.2.2. Elaborarea cadrului normativ privind punerea în aplicare a prevederilor articolelor din Codul educației al Republicii Moldova care se referă la studierea și predarea în limbile minorităților naționale	2.2.2.1. Elaborarea actelor normative necesare pentru implementarea art. 10 alin. (1) și (2) din Codul educației al Republicii Moldova în conformitate cu rigorile internaționale și bunele practici privind studierea în limbile minorităților naționale	Trimestrul III, 2018	În vederea aplicării articolelor din Codul educației, ce se referă la studiul și predarea în limbile minorităților naționale, în cadrul procesului de dezvoltare curriculară, în anul 2019, au fost elaborate curiculla pentru clasele gimnaziale și liceale la disciplinele: Limba și literatura rusă; Limba și literatura ucraineană; Limba și literatura găgăuză; Limba și literatura bulgară. Pentru a asigura drepturile minorităților naționale la educație în limba lor maternă, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării elaborează variate modele de plan-cadru. Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru anul de studii 2019 – 2020, aprobat prin ordinul MECC nr. 321 din 29.03.2019 include modele de plan-cadru pentru elevii reprezentanți ai minorităților naționale: Planul-cadru pentru învățământ primar și gimnazial cu limbă maternă de instruire pentru elevii de naționalitate ucraineană, găgăuză, bulgară; Planul-cadru pentru învățământ primar și gimnazial cu limbă română de instruire pentru elevii de naționalitate ucraineană, găgăuză, bulgară; Planul-cadru pilot pentru învățământ primar și gimnazial cu limba rusă de instruire pentru elevii de naționalitate ucraineană, găgăuză, bulgară; Planul-cadru pentru învățământ liceal cu limba română de instruire pentru elevii de naționalitate rusă, ucraineană, găgăuză, bulgară; Planul-cadru pilot pentru învățământ liceal cu limba rusă de instruire pentru elevii de naționalitate ucraineană, găgăuză, bulgară. În prezent, minoritățile naționale din Republica Moldova învață conform Planului-cadru pentru învățământ primar și gimnazial cu limba rusă de	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării		în anul 2019, au fost elaborate curiculla pentru clasele gimnaziale și liceale la disciplinele: Limba și literatura rusă; Limba și literatura ucraineană; Limba și literatura găgăuză; Limba și literatura bulgară. În baza curriculumului bazat pe competențe în anul 2019 au fost elaborate manuale la Limba și Literatura găgăuză și bulgară pentru cl. I-II.

1	2	3	4	5	6	7
			instruire pentru elevii de naționalitate ucraineană, găgăuză, bulgară. În baza curriculumului bazat pe competențe în anul 2019 au fost elaborate manuale la Limba și Literatura găgăuză și bulgară pentru cl. I-II.			
2.2.3. Organizarea evenimentelor multilingve la care să participe persoanele aparținând minorităților naționale și majorității etnice	2.2.3.1. Oferirea granturilor pentru sectorul asociativ în vederea promovării multilingvismului în societate și studierii limbilor, inclusiv a limbii ruse	2018-2020	<p>Promovarea educației multilingve și a multiculturalismului în sistemul educațional național este una din prioritățile Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. În acest sens au fost realizate 3 acțiuni:</p> <p>- Pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la diferitele abordări ale educației multilingve, prin împărtășirea bunelor practici în vederea menținerii și dezvoltării diversității lingvistice în societate și a învățării limbii de stat și a limbii materne de către reprezentanții grupurilor etnice. MECC în colaborare cu Înalțul Comisar OSCE pe problemele minorităților naționale, a organizat conferința internațională Educație multilingvă în regiunea OSCE: bune practici și perspective pentru Republica Moldova, cu participarea a mai mult de 70 de persoane, experți internaționali și naționali, reprezentanți ai MECC, Direcțiilor raionale de învățământ, Universităților cu profil pedagogic din Chișinău, Bălți, Taraclia și Comrat și asociațiile obștești (11 aprilie 2019).</p> <p>- În perioada iulie – noiembrie 2019 cu suportul expertului internațional în educație multilingvă a fost făcută analiza oportunităților și necesităților de integrare a educației multilingve în actualul sistem de învățământ din Moldova. Principalele obiective ale studiului au fost axate pe identificarea inițiativelor care ar putea fi utilizate pentru promovarea educației multilingve (EML) în sistemul de învățământ al Republicii Moldova, analiza acestora din punct de vedere al relevanței pentru dezvoltarea unei politici multilingve cuprinzătoare.</p> <p>- MECC în colaborare cu oficiul Înalțului Comisar OSCE pe problemele minorităților naționale, a organizat atelierul de lucru Dezvoltarea politicilor de educație multilingvă: cartografierea inițiativelor și elaborarea foii de parcurs. Scopul evenimentului: identificarea oportunităților de consolidare a procesului de integrare a educației multilingve în sistemul educațional din Republica Moldova. La atelier au participat reprezentanți ai MECC, Organelor locale în domeniul învățământului, reprezentanți ai universităților pedagogice din țară, asociațiile obștești în domeniul educației (29 noiembrie 2019).</p> <p>În vederea promovării educației interculturale și diseminării bunelor practici de implementarea a disciplinei „Cultura bunei vecinătăți” peste 100 de cadre didactice preuniversitare (învățători și directori adjuncți) din diferite raioane ale Republicii Moldova, inclusiv, UTA Găgăuzia și Transnistria, au participat la seminare metodice : Zona Nord – LT „M. Lomonosov” din mun. Bălți – 30.10.19; Zona Sud - LT „D. Cara Cioban” din mun. Comrat - 31.10.19; Zona Centru – Centrul Educațional ProDidactica – 27.12.19. Treningurile au fost organizate în cadrul proiectului ”Extinderea implementării disciplinei opționale ”Cultura bunei vecinătăți” în clasele primare” implementat de Centrul Educațional ProDidactica cu sprijinul organizației GPPAC și Non-Violence International.</p> <p>În instituțiile de învățământ superior are loc procesul continuu de monitorizare a implementării Recomandărilor-cadru pentru educația interculturală în instituțiile de învățământ superior, aprobată prin Ordinul Ministrului Educației nr. 1030 din 06 decembrie 2016. Astfel, peste 20 de cadre didactice universitare din Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți și Universitatea de Stat din Comrat au participat la un șir de formări pentru profesorii universitari în cadrul</p>	<p>Agencia Relații Interetnice; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării</p>	<p>Număr de acțiuni desfășurate-3, conferința internațională- 1 participarea - 70 de persoane; studio-1; atelierul de lucru-1</p> <p>seminare metodice-3; participanți -100 de cadre didactice preuniversitare (învățători și directori adjuncți) din diferite raioane ale Republicii Moldova, inclusiv, UTA Găgăuzia și Transnistria;</p> <p>20 de cadre didactice universitare din Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți și Universitatea de Stat din Comrat au participat la un șir de formări pentru profesorii universitari în cadrul proiectului „Promovarea și dezvoltarea educației interculturale în formarea inițială a cadrelor</p>	

1	2	3	4	5	6	7
			proiectului „Promovarea și dezvoltarea educației interculturale în formarea inițială a cadrelor didactice”, implementat de Centrul Educațional ProDidactica, susținut financiar de Fundația pentru copii Pestalozzi din Elveția. În cadrul proiectului au fost elaborate Curriculum și Ghidul metodologic de educație interculturală pentru formarea viitorilor pedagogi.			didactice”,
	2.2.3.2. Organizarea evenimentelor (festivaluri, mese rotunde, conferințe, tabere de vară etc.) pentru sporirea educației interculturale și îmbunătățirea competențelor lingvistice	Anual	MECC monitorizează realizările prevederilor obiectivului nr.1.9 Asigurarea condițiilor favorabile integrării sociolingvistice a reprezentanților minorităților etnice și a persoanelor imigrante din Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 944 din 14.11.2014. În vederea promovării modelului vorbitorului cult de limba română anual în rândul elevilor se organizează Concursul republican Limba noastră-i o comoară. Obiectivul de bază al concursului este diseminarea bunelor practici de sporire a interesului pentru comunicarea corectă în limba română și stimularea elevilor creativi, vorbitori culți de limbă română și promovarea responsabilității lingvistice în mediul școlar. La concurs au participat elevii claselor a I-a – a XII-a din toate instituțiile de învățământ general din Republica Moldova, atât cu predare în limba română, cât și cu predare în limbile minorităților naționale. Câștigătorii, atât elevi, cât și profesori, au obținut premii bănești (premiul mare – 4 000 de lei; premiul I – 3 000 de lei; premiul II – 2 000 de lei; premiul III – 1 000 de lei; mențiune specială – 500 de lei) și diplome din partea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, precum și seturi de carte. Anul curent 45 de elevi olimpici și învingători la Concursul republican Limba noastră-i o comoară, au participat la tabăra de odihnă cu program în limba română.	Agencia Relații Interetnice; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Consiliul coordonator al organizațiilor etnoculturale	Concursul republican Limba noastră-i o comoară. Câștigătorii, atât elevi, cât și profesori, au obținut premii bănești (premiul mare – 4 000 de lei; premiul I – 3 000 de lei; premiul II – 2 000 de lei; premiul III – 1 000 de lei; mențiune specială – 500 de lei) și diplome din partea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării; tabăra de odihnă cu program în limba română- 45 elevi
III. DIALOGUL INTERCULTURAL ȘI APARTENENȚA CIVICĂ LA STATUL REPUBLICA MOLDOVA						
Obiectivul specific 1: Facilitarea și extinderea dialogului intercultural în Republica Moldova						
3.1.1. Facilitarea și încurajarea interacțiunii la diverse niveluri ale societății prin realizarea de activități sociale, culturale, sportive, turistice care să faciliteze dialogul intercultural	3.1.1.1. Elaborarea planului de măsuri privind extinderea dialogului intercultural în Republica Moldova	Trimestrul IV, 2019	În planurile de activitate al Agenției Relații Interetnice au fost planificate măsuri privind extinderea dialogului intercultural în Republica. Menționăm: acordarea suportului, inclusiv financiar, organizațiilor etnoculturale la desfășurarea evenimentelor național-culturale (expoziții, lansări de carte, serate de omagiere și comemorare, festivaluri, conferințe, mese rotunde, seminare, concerte, spectacole, concursuri, sărbători naționale, tabere de vară etc.) Susținerea activității asociațiilor obștești ale minorităților naționale se efectuează prin intermediul Casei Naționalităților – un centru cultural, metodic și informativ, care funcționează pe lângă ARI. Pe parcursul perioadei raportate au fost organizate și desfășurate la nivel republican circa 350 de activități. În special menționăm: -„Săptămâna memoriei” dedicată Zilei Internaționale/Naționale a Comemorării Victimelor Holocaustului (27 – 31 ianuarie), Forumul tinerilor „Viitorul ne aparține”, Expoziția „Holocaust: Nimicirea. Salvarea.	Agencia Relații Interetnice; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, inclusiv UTA Găgăuzia	Număr de evenimente/activități sociale, culturale, sportive, turistice organizate în scopul facilitării dialogului intercultural; număr de acțiuni realizate la nivel republican- 350 activități

1	2	3	4	5	6	7
			<p>Eliberarea” (29 ianuarie 2019);</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>festivități</i> dedicate Zilei Internaționale a Limbii Materne: mese rotunde, expoziții (februarie 2019); - Ziua Internațională a Romilor (aprilie 2019) - Zilele Scrisului și Culturii Slave în Republica Moldova, cu participarea ambasadelor Ucrainei, Rusiei, Beloruse, Bulgare (ma 2019); - Festivalul Etniilor cu genericul Unitate prin diversitate” la care participă reprezentanți ai organizațiilor etnoculturale din Republica Moldova. La eveniment participă circa 105 colective a minorităților naționale, 97 organizații etnoculturale. La nivel local Festivalul etniilor se desfășoară în circa 22 de raioane, (septembrie 2019); - Acțiuni culturale consacrate sărbătorilor de iarnă, organizarea primului Festival ”Tradiții și obiceiuri de iarnă ale etniilor din Republica Moldova” cu participarea a 14 colective și formații etnofolclorice ce reprezintă minoritățile naționale din mun. Chișinău, raioanele Căușeni, Criuleni, Hîncești și UTA Găgăuzia (27 decembrie 2019). <p>Întru realizarea programelor culturale ale organizațiilor etnoculturale, cu susținerea ARI, s-au desfășurat pe parcursul perioadei de referință 185 activități: seminare, mese rotunde, training-uri, expoziții de artă plastică și artizanat, manifestări de promovare a obiceiurilor și tradițiilor naționale. Menționăm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pușchin și contemporanitatea (9 februarie 2019); - Sărbătoarea „Navruz-Bayrami”(martie 2019); - Festivalul ”Primăvara Poloneză în Republica Moldova ” (mai 2019); - Zilei limbii elene, Societatea de Cultură greacă „Elefteria” din RM etc. (21 – 22 februarie 2019); - Sărbătoarea „Maslenița” ,Comunitatea Rusă (martie 2019); <p>Din informațiile parvenite, în toate raioanele țării au fost organizate și desfășurate evenimente național-culturale: expoziții, lansări de carte, serate de omagiere și comemorare, festivaluri, conferințe, mese rotunde, seminare, concerte, spectacole, concursuri, sărbători naționale, tabere de vară etc. – 370 evenimente. Menționăm</p> <p>Primăria Chișinău: 10 excursii la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, „Ziua Portului Popular” -136 copii participanți au prezentat costume naționale, costume ale minorităților etnice;</p> <p>Primăria mun. Bălți: Ziua Drapelului de Stat, Ziua Suveranității ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ziua comemorării lui Ștefan cel Mare, Ziua Constituției, Ziua Internațională a Toleranței – 2 activități: workshop, ședința clubului ”Biblioteca – mediu educativ pentru adolescenți” (noiembrie). <p>Rl. Glodeni: Festivalul raional al etniilor „Unitate prin diversitate” cu participarea ansamblurilor de amatori din 6 localități;</p> <p>Rl. Fălești: 2 mese rotunde și 2 ateliere de discuții cu tematica „Diminuarea fenomenului discriminării în rândurile elevilor și anume a copiilor romi”;</p> <p>Rl. Edineț: 2 acțiuni cu genericul „Unitate prin diversitate” organizate de Institutul pentru Inițiative Rurale; Flashmob-uri, campanii de informare privind modul sănătos de viață organizate de CSPC „Salve”;- „Dialog intercultural” organizat de Organizația Obștească „Demos”.</p> <p>Rl. Ocnîța: Activități cu prilejul Zilei Portului Popular la care au participat reprezentanții minorităților etnice din s.Ūnguri, com.Volcineț, Festivalul Național al Covorului ”Firișor țesut la Nord”desfășurat în satul Hădărăuți cu participareacolectivelor artistice din raionul Securenii, regiunea Cernăuți,Ucraina.</p>			<p>realizarea programelor culturale ale organizațiilor etnoculturale, cu susținerea ARI-185 activități</p> <p>număr de acțiuni realizate la nivel local -370 evenimente</p>

1	2	3	4	5	6	7
			<p>Rl. Călărași: activități dedicate „Zilei Europei” cu participarea elevilor din toate instituțiile raionului, inclusiv a copiilor de etnie romă;</p> <p>Rl. Sîngerei, rl Călărași, rl Orhei, rl Taraclia, rl Cimișlia etc – organizarea Festivalului „Unitate prin diversitate”, Zilelor Scrisului și Culturii Slave; Ziua Internațională a Romilor etc.</p>			
<p>3.1.2. Încurajarea canalelor media să instruiască jurnaliștii în vederea reflectării diversității și încurajării dialogului intercultural și a identității civice</p>	<p>3.1.2.1. Oferirea de instruire pentru jurnaliști privind reflectarea diversității și nediscriminarea în mass-media</p>	<p>Trimestrul IV, 2018</p>	<p>Agenția Relații Interetnice a organizat pentru reprezentanții mass-media în parteneriat cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului:</p> <p>-Training-ul „Difuzarea de către mass-media a emisiunilor despre consolidarea relațiilor interetnice în Republica Moldova” (iunie 2019);</p> <p>-Instruire privind îmbunătățirea reflectării diversității minorităților naționale din Republica Moldova, organizată în parteneriat cu Misiunea OSCE din RM (28 iunie 2019).</p> <p>În cadrul instruirilor s-a discutat cu privire la efectele negative ale stereotipurilor și discriminării, în special al minorităților etnice din RM, fiind elaborat un set de recomandări pentru mass-media cu privire la cele mai bune practici în facilitarea dialogului intercultural în societățile multietnice. Participanți: circa 12 jurnaliști.</p> <p>Centrul de instruire continuă al IP Compania „Teleradio-Moldova” a organizat o serie de training-uri, atât pentru jurnaliștii TRM, cât și pentru jurnaliștii de la alte instituții media.</p> <p>Pe parcursul anului 2019 au fost instruiți 190 de jurnaliști cu experiență, jurnaliști începători, adolescenți și copii. În cadrul cursului „Producere TV: Provocări și soluții” au fost realizate instruirii privind reflectarea diversității și nediscriminării în mass-media locale: or. Drochia, instituția „Drochia TV” – 11 jurnaliști; or. Nisporeni, instituția „AlbaSat” – 11 jurnaliști; or. Basarabeasca, instituția „Bas TV” - 11 jurnaliști.</p>	<p>Agenția Relații Interetnice</p>	<p>Oficiul Avocatului Poporului; Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității; Consiliul Coordonator al Audiovizualului; Instituția publică națională a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”</p>	<p>număr de instruirii pentru jurnaliști din mass-media regională-2; număr de jurnaliști instruiți-190,</p>
	<p>3.1.2.2. Oferirea granturilor, în bază de concurs, radiodifuzorilor și altor instituții media pentru producerea de programe audiovizuale despre diversitatea în societate</p>	<p>2020</p>		<p>Agenția Relații Interetnice</p>	<p>Consiliul Coordonator al Audiovizualului</p>	<p>Număr de granturi oferite pentru radiodifuzori și instituții media</p>
Obiectivul specific 2: Crearea premiselor favorabile pentru educația interculturală						
<p>3.2.1. Organizarea evenimentelor care să ajute la descoperirea și aprecierea diversității etnice și culturale în Republica Moldova</p>	<p>3.2.1.1. Oferirea granturilor, în bază de concurs, organizațiilor societății civile care realizează proiecte pentru tineri privind educația interculturală</p>	<p>2020</p>	<p>În vederea susținerii și dezvoltării sectorului de tineret din Republica Moldova, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării lansează anual Programul de Granturi pentru organizațiile de tineret, prin care se oferă, în bază de concurs, suport logistic și financiar pentru realizarea inițiativelor, programelor și proiectelor de tineret, consolidând în acest mod cooperarea cu societatea civilă. Pe parcursul anului 2019 au fost oferite granturi organizațiilor care au implementat proiecte de incluziune socială care au contribuit la consolidarea capacității tinerilor reprezentanți ai minorităților naționale și la interacțiunea mai multor reprezentanți ai etniilor conlocuitoare în Republica Moldova. Printre ele menționăm:</p> <p>-,„Instruirea lingvistică la distanță a tinerilor, reprezentanți ai minorităților etnice din toate regiunile RM.”, implementat de Asociația Națională a</p>	<p>Ministerul Educației, Culturii și Cercetării</p>	<p>Academia de Științe a Moldovei</p>	<p>Număr de granturi oferite-5 Număr de activități desfășurate la nivel republican -15, la nivel local- 45</p>

1	2	3	4	5	6	7
			<p>Trainerilor Europeni din Moldova.</p> <p>-„Integr ACT Amplify: împuternicirea tinerilor din mediul rural”, implementat de Institutul pentru Inițiative Rurale. Scopul: facilitarea activismului civic și participarea publică a tinerilor ce aparțin diferitor grupuri etnice. Valoarea totală a proiectelor – 511 472 MDL.</p> <p>-În baza Acordului de colaborare între MECC și Asociația Muzical-Corală a fost susținut proiectul „La La Play Voices Academy” - un proiect de incluziune socială în cadrul căruia au participat tinerii reprezentanți ai grupuri etnice (moldoveni, romi, găgăuzi, ucraineni, evrei, romi etc.) Valoarea totală a proiectului – 299 200 MDL.</p> <p>Pe parcursul anului 2019 Ministerul Educației, Culturii și Cercetării organizează evenimente care contribuie la promovarea diversității etnice și culturale în Republica Moldova. Menționăm: târgul Național al Covorului „Covorul Dorului”, ediția a VI-a – eveniment, în colaborare cu Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală (MNEIN) și Centrul Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial (CNCPPCI) (15 decembrie 2019). La eveniment participă artiști, meșteri populari, reprezentanți ai minorităților naționale din diferite raioane ale țării. Evenimente dedicate tradițiilor din ajunul Crăciunului și al Anului Nou, în care a evoluat formația folclorică „Văglence” (bulgari), Zilele Europene ale Patrimoniului Cultural - eveniment organizat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării sub genericul ”Artă și Divertisment: Descoperă Artistul din Tine” cu suportul financiar al Consiliului Europei. Programul a inclus evenimente dedicate minorităților naționale: Târgul Meșterilor Populari, organizat de Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală și Expoziția pictorului ucrainean Ivan Marchuk, Vocea Sufletului Meu (18 septembrie - 13 octombrie 2019, Muzeul Național de Artă).</p> <p>Organizează Festivalul Internațional de Muzică ”Mărțișor – 2019”, ediția a 53-a. În cadrul festivalului au fost prezentate 47 de spectacole muzicale, 22 de concerte organizate în 13 raioane ale țării: Bălți, Cimișlia, Hâncești, Glodeni, Soroca, Ungheni, Nisporeni, UTA Găgăuzia etc., inclusiv 2 spectacole în orașul Tiraspol și Bender. Programul Festivalului Internațional de Muzică ”Mărțișor - 2019”, ediția a 53-a a inclus spectacolul Etno-folcloric INTERETNICA cu participarea ansamblului de cântece și dansuri populare bulgare ”Rodoliubie” din Taraclia, ansamblul de cântece și dansuri populare găgăuze ”Kadînja” și ”Diuz-Ava” din Comrat, ansamblul de dans ucrainesc ”Soneciko” din Ucraina (1-10 martie 2019).</p>			
Obiectivul specific 3: Prevenirea și eliminarea discriminării, xenofobiei, stereotipurilor etnice, tensiunilor interetnice și segregării						
3.3.1. Promovarea implicării active a societății civile în sesizarea organelor competente despre cazurile de instigare la ură interetnică, discriminare și exprimare a intoleranței	3.3.1.1. Instruirea și informarea societății civile în vederea sesizării organelor competente despre cazurile de discriminare și instigare la ură interetnică	2018-2020	Pe parcursul anului 2019 au fost organizate 15 campanii de informare și sensibilizare desfășurate la nivel central și local, în special în raioanele preponderent populate de persoane aparținând minorităților naționale, raionale Ocnița, Nisporeni, Calarași, Orhei etc. Grupurile-țintă care au beneficiat de activități de informare/sensibilizare: - reprezentanți ai 105 organizațiilor etnoculturale ale minorităților naționale din Republica Moldova – 205 persoane; - membrii Consiliului coordonator al organizațiilor etnoculturale ale minorităților naționale din RM –73 persoane; - reprezentanții asociațiilor etnoculturale rome, mediatorii comunitari romi din RM – 55 persoane; Consiliul Coordonator al Audiovizualului în parteneriat cu ARI a	Agenția Relații Interetnice	Oficiul Avocatului Poporului; Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității Misiunea OSCE în Republica Moldova	au fost organizate - 15 campanii de informare și sensibilizare desfășurate au beneficiat de activități de informare/sensibilizare- reprezentanți ai 105 organizațiilor etnoculturale ale minorităților

1	2	3	4	5	6	7
			<p>organizat în orașele Cahul și Bălți două seminare zonale de instruire pentru radiodifuzori, jurnaliști și editori de la posturile de televiziune și radio cu privire la reflectarea diversității și nediscriminarea în mass-media. În calitate de experți au participat reprezentanții: Agenției Relații Interetnice, Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Centrul de investigații Jurnalistice, etc.</p> <p>Experții au venit cu recomandări pentru radiodifuzori și jurnaliști cum să evite discriminarea interetnică, spargerea și combaterea stereotipurilor și a prejudecăților, în special în ceea ce privește romii; eliminarea atitudinii discriminatorii și interacționarea cu actorii de profil.</p> <p>În parteneriat cu Misiunea OSCE din Republica a fost organizat instruirea pentru jurnaliștii pentru a îmbunătăți reflectarea diversității minorităților naționale din Republica Moldova (28 iunie 2019).</p> <p>În cadrul întrunirii ARI a prezentat discursul cu privire la efectele negative ale stereotipurilor și discriminării în special al minorităților etnice din RM, totodată au fost prezentate rezultatele unei monitorizări recente cu privire la discursul de ură și stereotipurile legate de minoritățile naționale în mass-media din Republica Moldova. Participanții la atelier au revizuit standardele internaționale și locale, precum și bunele practici de contracarare a acestor provocări. Atelierul s-a încheiat cu elaborarea unui set de recomandări pentru mass-media cu privire la cele mai bune practici în facilitarea dialogului intercultural în societățile multietnice.</p> <p>În perioada 18 – 20 noiembrie 2019 a avut loc atelierul de instruire cu genericul „Crimele motivate de ură împotriva romilor – o provocare pentru Poliția națională”, organizat de Ministerul Afacerilor Interne (MAI) și Inspectoratul General al Poliției (IGP) sub egida Consiliului Europei. Scopul cursului de instruire - consolidarea cunoștințelor teoretice și experiențelor practice a angajaților poliției în domeniul investigării și documentării infracțiunilor motivate de ură, prin preluarea bunelor practici europene și examinarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO). În cadrul atelierului ARI (Nicolae Rădița, director general) a prezentat discursul privind standardele și crimele motivate rasial și nediscriminare cu accent pe romi și călători, La atelier au participat 30 de polițiști.</p>			<p>naționale din Republica Moldova – 205 persoane reprezentanții asociațiilor etnoculturale rome, mediatorii comunitari romi din RM – 55 persoane au participat la atelierul de instruire- 30 polițiști</p>

1	2	3	4	5	6	7
3.3.2. Sporirea capacităților Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității de a analiza plîngerile individuale privind cazurile de discriminare și sporirea nivelului de conștientizare a rolului Consiliului în rîndul autorităților publice centrale și locale	3.3.2.1. Instruirea și informarea instituțiilor publice în vederea realizării competențelor ce vizează cazurile de discriminare și instigare la ură interetnică	2018-2020	Cu sprijinul Misiunii OSCE în Moldova, în cadrul proiectului „Consolidarea cooperării și a capacității actorilor care promovează și protejează drepturile minorităților naționale” a fost efectuată Analiza comparativă a competențelor autorităților ce promovează drepturile minorităților naționale, inclusiv a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Având la bază Acordul de Înțelegere între ARI, Oficiul Avocatul Poporului și CPEDAE care vine să consolideze cooperarea între instituții și eforturile comune pe segmentul drepturilor omului, la 20 septembrie 2019 instituțiile au semnat „Declarația comună cu privire la desfășurarea și reflectarea campaniei electorale fără discriminare și discurs de ură” prin care au atras atenția actorilor cheie implicați în procesul electoral asupra impactului negativ al utilizării discursului discriminator, ofensator și instigator la ură. În contextul campaniei electorale din octombrie 2019, s-a făcut apel la respectarea valorilor democratice, promovarea principiului egalității și nediscriminării, evitarea discursului de ură și respectarea demnității umane. Informarea instituțiilor publice în vederea realizării competențelor ce vizează cazurile de discriminare și instigare la ură interetnică are loc și în cadrul meselor rotunde, seminarelor organizate de către Agenția Relații Interetnice cu participarea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, Oficiului Avocatului Poporului.	Agenția Relații Interetnice	Oficiul Avocatului Poporului; Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității	au fost organizate - 15 campanii de informare și sensibilizare desfășurate
Obiectivul specific 4: Consolidarea sentimentului de apartenență civică la statul Republica Moldova						
3.4.1. Sporirea respectului față de Constituția Republicii Moldova, suveranitatea, independența, unitatea și indivizibilitatea statului, informarea privitor la rolul toleranței și spiritului civic prin diferite mijloace de socializare	3.4.1.1. Efectuarea studiului care va elucida modul de promovare a identității civice și apartenența la statul Republica Moldova	Trimestrul I, 2020		Agenția Relații Interetnice; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Academia de Științe a Moldovei	Număr de acțiuni organizate în vederea promovării respectului față de Constituția Republicii Moldova, suveranitatea, independența, unitatea și indivizibilitatea statului;
IV. MASS-MEDIA						
Obiectivul specific 1: Asigurarea accesului minorităților naționale la informații și programe în limbile minorităților						

1	2	3	4	5	6	7
<p>4.1.1. Încurajarea instituțiilor audiovizuale private să producă și să difuzeze conținut în limbile minorităților naționale</p>	<p>4.1.1.1. Examinarea situației privind conținutul audiovizual în limbile minoritare și reflectarea diversității</p>	<p>Trimestrul IV, 2018</p>	<p>Consiliul Audiovizualului: prin Decizia nr. 24/166 din 28 septembrie 2018, a fost anunțat concursul de selectare a proiectelor de programe audiovizuale în vederea acordării resurselor financiare pentru producere din Fondul de susținere a radiodifuzorilor, pentru anul 2018.</p> <p>Prin Decizia nr. 31/194 din 19 noiembrie 2018, Consiliul Audiovizualului a făcut bilanțul Concursului de selectare a proiectelor de programe audiovizuale în vederea acordării resurselor financiare pentru producere din Fondul de susținere a radiodifuzorilor și a alocat sumele de bani necesare pentru realizarea proiectelor propuse de către radiodifuzorii/fumizorii de servicii media participanți.</p> <p>Astfel, 10 fumizorii de servicii media audiovizuale au devenit câștigători și au avut obligația de a realiza proiectele audiovizuale, dintre care 3 și-au asumat obligația de a realiza programe în limbile minorităților naționale: bulgară și romani.</p> <p>Radiodifuzorii/ furnizorii de servicii media audiovizuale au avut obligația de a elabora emisiunile câștigătoare în concurs în așa fel, încât să devină accesibile persoanelor cu deficiențe de auz și văz, prin mesaje text, interpretare mimico-gestuală, descriere audio sau alte tehnici similare. La începutul și la sfârșitul programelor audiovizuale câștigătoare în concurs, radiodifuzorii/furnizorii de servicii media audiovizuale au avut obligația să anunțe că emisiunile sunt realizate cu suportul Consiliului Audiovizualului din Fondul de susținere a radiodifuzorilor.</p> <p>I. „Noi Media de Sud” SRL, fondatoarea postului de radio „Albena”, a prezentat proiectul emisiunii „Redescoperă Moldova”, la tema: Promovarea turismului intern (cu respectarea Legii nr. 1227 din 27.06.1997 cu privire la publicitate).</p> <p>Furnizorul de servicii media audiovizuale urma să realizeze un volum de emisie de 15 ore 43 min. (emisiuni în limba bulgară, difuzate câte 3 emisiuni pe săptămână). Pentru realizarea proiectului a fost alocată suma de 50 000 de lei. Furnizorul de servicii media a realizat un volum de emisie cu o durată mai mare decât timpul preconizat inițial.</p> <p>Astfel, postul de radio „Albena” a realizat emisiuni cu un volum total de 16 ore 23 min.</p> <p>II „Urania FM” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTS”, a prezentat proiectul emisiunii „Prin ochii călătorului”, la tema: Promovarea turismului intern (cu respectarea Legii nr. 1227 din 27.06.1997 cu privire la publicitate).</p> <p>Furnizorul de servicii media audiovizuale urma să realizeze un volum de emisie de 07 ore 04 min. 59 sec. (emisiuni în limba bulgară, cu subtitrare în limba română, difuzate o dată la două săptămâni). Pentru realizarea proiectului a fost alocată suma de 200 000 de lei. Furnizorul de servicii media a realizat un volum de emisie cu o durată mai mare decât timpul preconizat inițial.</p> <p>Astfel, postul de televiziune „NTS” a realizat emisiuni cu un volum total de 07 ore 27 min.</p> <p>III. Fundația „Roma Awareness”, fondatoarea postului de radio „Romano Patrin FM”, a prezentat proiectul emisiunii „Na dăra”, la tema: Discriminarea, xenofobia, homofobia, stereotipurile etnice, rasismul, tensiunile interetnice și segregarea: scuze perfecte de a limita drepturi și libertăți.</p> <p>Radiodifuzorul/furnizorul de servicii media audiovizuale urma să realizeze un volum de emisie de 31 ore 26 min. (emisiuni în limbile romani și</p>	<p>Agenția Relații Interetnice</p>	<p>Consiliul Coordonator al Audiovizualului</p>	<p>Furnizorul de servicii media audiovizuale postului de radio „Albena”, a realizat un volum de emisie de 15 ore 43 min. (emisiuni în limba bulgară, difuzate câte 3 emisiuni pe săptămână. Pentru realizarea proiectului a fost alocată suma de 50 000 de lei</p> <p>Furnizorul de servicii media audiovizuale „Urania FM” SRL a realizat un volum de emisie de 07 ore 04 min. 59 sec. (emisiuni în limba bulgară, cu subtitrare în limba română, difuzate o dată la două săptămâni). Pentru realizarea proiectului a fost alocată suma de 200 000 de lei.</p> <p>Radiodifuzorul/furnizorul de servicii media audiovizuale Fundația „Roma Awareness”, a realizat un volum de emisie de 31 ore 33 min. (emisiuni în limbile romani și română, difuzate</p>

1	2	3	4	5	6	7
			<p>română, difuzate de 3 ori pe săptămână). Pentru realizarea proiectului a fost alocată suma de 100 000 de lei. Furnizorul de servicii media a realizat un volum de emisie cu o durată mai mare decât timpul preconizat inițial. Astfel, postul de radio „Romano Patrin FM” a realizat emisiuni cu un volum total de 31 ore 33 min.</p> <p>Programele audiovizuale realizate de radiodifuzori/furnizori de servicii media în cadrul Concursului de selectare a proiectelor de programe audiovizuale în vederea acordării resurselor financiare pentru producere din Fondul de susținere a radiodifuzorilor, pentru anul 2018, sunt libere spre audiție pentru diasporă.</p>			de 3 ori pe săptămână). Pentru realizarea proiectului a fost alocată suma de 100 000 de lei
Obiectivul specific 2: Promovarea multilingvistului și diversității în societate prin intermediul mass-mediei						
4.2.1. Elaborarea și aplicarea unor instrumente practice și eficiente pentru monitorizarea și raportarea stereotipurilor negative și instigării la ură în spațiul mediatic	4.2.1.1. Organizarea de instruiți pentru Consiliul Coordonator al Audiovizualului în vederea îmbunătățirii practicii de monitorizare a cazurilor de discriminare și instigare la ură interetnică	2020	<p>Au fost organizate instruiți cu participarea inclusiv a reprezentanților Consiliului Coordonator al Audiovizualului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Training „Difuzarea de către mass-media a emisiunilor despre consolidarea relațiilor interetnice în Republica Moldova” (iunie 2019); - Instruire privind îmbunătățirea reflectării diversității minorităților naționale din Republica Moldova, organizată în parteneriat cu Misiunea OSCE din RM (28 iunie 2019). <p>În cadrul instruirilor s-a discutat cu privire la efectele negative ale stereotipurilor și discriminării, monitorizarea și raportarea stereotipurilor negative și instigării la ură în spațiul mediatic etc.</p>	Agenția Relații Interetnice	Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității; Oficiul Avocatului Poporului; Consiliul Coordonator al Audiovizualului	Număr de instruiți organizate -2